τὸ κάρο, καὶ βάζοντας στὴ φωνούλα του ὅλο τὸ θρίαμβο τῆς μελλούμενης ἀπόλαψης :

— Μὴ φύγετε, σταθῆτε... ξεχάσατε ἕνα σκύλο ! Νά τονε κεῖ ποὺ στέκει ! Σταθῆτε !..

Καὶ μὲ τὸ χεράκι του ἔδειχνε τὸ σκύλο ποὺ ξακολουθοῦσε νὰ κουνεῖ τὴν οὐρά του.

Ὁ μπόγιας σταμάτησε καὶ τόνε πῆρε.

ΠΕΤΡΟΥΛΑ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ

ΒΓΗΚΑΝΕ

ΤΟ ΨΥΧΑΡΗ

ΡΟΔΑ ΚΑΙ ΜΗΛΑ

ΤΟΜΟΣ Ε'

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

καὶ πουλιοῦνται στὸ Βιβλιοπωλεῖο «Ἑστίας» δρ. 4.

ΠΕΡΙΕΧΑΜΕΝΑ :

Σὰ λάμπει ὁ ἥλιος—Μιὰ κριτική—Ἕνωση θὰ πῆ δύναμη—Τρομοκρατία—Μάθηση καὶ λεφτεριά—Ὁ «Συγγραφεύς»—Ἐπίλογος—Ἑκατὸν πενήντα—Διαγωνισμὸς γιὰ τὴ γλώσσα 1904—Ἡ γραμματικὴ τοῦ Ροντάκη—Λεφτεριὰ καὶ μάθηση—Τὸ ῥητὸ τοῦ Νεεμία—Ἕνα γράμμα—Οἱ παράδες—Διαβάζοντας τὰ Πάτρια· Σκεψοῦλες—Ἡ κλωστίτσα—Ἕνα νόστιμο ἐπιχείρημα—Ξενισμός—Ταχυδρόμος, ταχυδρομεῖο, πόστα—Ἕνας ἕνας—Τί λέγεται γλώσσα—Ἀνοιχτὸ γράμμα—Τὰ βιβλία μας καὶ τὰ περιοδικά μας—Ὁ Ἄντρας καὶ ἡ γυναίκα—Ὁ κ. H. Krüger—Τὸ φεγγάρι—Ἡ χημία τοῦ λαοῦ—Μαρία Ἐλένη—Καλοσύνη κοὶ Διάβασμα—Λίγα λόγια—Ὁ Μεσσαζέρης—Τριάντα χιλιάδες φράγκα χρυσά—Πρωτο χρονιάτικο—Ἀγάπη—Πέρα πέρα—Ὁ Νουμὰς—Γράμμα στὴ Μυριέλλα.

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ *(μὲ εἰκόνες τοῦ κ. Ν. Λύτρα).*

—Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ *(μὲ εἰκόνες τῆς Κας Σοφίας Λασκαρίδη).*

Τυπώθηκε στὴ Λόντρα, σὲ διαλεχτὸ χαρτὶ καὶ εἶναι καλλιτεχνικὰ δεμένο.

Πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «Ἑστίας» δρ. 3,50.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12 1]2

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (3 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμᾶ πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου Ὁμόνοια), στὸ κιόσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἑστίας« Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τὰ λόγια τοῦ κ. Δραγούμη—Τὸ σοβαρώτερο Ὑπουργεῖο—Αὐτοθυσία καὶ παραδολατρεία—Θεοτόκης, Ράλλης, Μαυρομιχάλης—Τὸ ἀναγκαῖο κακό.

ΔΥΟ λόγια μοναχά, κι αὐτὰ δικά του, εἶναι ἀρκετὰ νὰ χαραχτηρίσουν τὸν κ. Δραγούμη.

— «Εἰσέρχομαι διὰ νὰ ἐξέλθω», εἶπε στοὺς πρώτους πρώτους ποὺ τονὲ συχαρήκανε.

Δηλ. Γίνουμαι πρωθυπουργὸς για να πάψω ὕστερα νὰ πολιτεύουμαι.

Ὁ κ. Μαυρομιχάλης, ποὺ ἡ ἐπαναστατικὴ βία τὸν ἔκαμε πρωθυπουργό, δὲν μπόρεσε, ὄχι νὰν τὰ πεῖ, μὰ οὔτε νὰν τὰ σκεφτεῖ αὐτὰ τὰ λόγια. Γιὰ τοῦτο εἴδανε καὶ πάθανε νὰ τὸν ξεκολλήσουν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο. Ὁ κ. Δραγούμης ὅμως, καὶ πρὶν τὰ πεῖ αὐτὰ τὰ λόγια, τὸ ἀπόδειξε πὼς τὰ αἰστάνεται, ἀφοῦ καμιὰ φιλαρχία δὲν ἔδειξε ἴσαμε τώρα κι ἀφοῦ μόνο γιὰ νὰ ὠφελήσει τὸν τόπο του δέχτηκε σὲ τόσο κρίσιμες περίστασες νὰνεβεῖ στὸν πρωθυπουργικὸ Γολγοθᾶ.

Ἡ περίσταση σήμερα ἀπαιτοῦσε πολιτικὸν ἄντρα ποὺ νὰ μὴν πάρει τὸ πρωθυπουργιλίκι γιὰ ρουσφετιλίκι καὶ κομματιλίκι. Καὶ τέτιονε δὲν μποροῦσε νὰ βρεῖ ἄλλον ἀπὸ τὸν κ. Δραγούμη.

*

ΜΕ τὴν ὑπουργικὴ ἀλλαγὴ πετύχαμε κ' ἕνα ἄλλο, σημαντικώτατο, ποὺ ζητήσαμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς Ἐπανάστασης. Νὰ βρεθεῖ δηλ. ἕνας Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ποὺ νὰ νιώσει πὼς ἡ κυριώτερη ἀφορμὴ τῆς κακοριζικιᾶς μας εἶναι τὸ ἄθλιο ἐκπαιδευτικό μας σύστημα καὶ πὼς ἀπὸ κεῖ πρέπει νἀρχινήσει ἡ δουλιὰ ἂν, ἐννοεῖται, τἀποφασίσαμε στὰ σοβαρὰ νὰ ξαναγεννηθοῦμε.

Καὶ νά, ὁ κ. Παναγιωτόπουλος, ὁ καταλληλότερος σήμερα γιὰ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας.

Λένε, πὼς ὅταν τοῦ εἴπανε νὰ πάρει τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν, γιατὶ αὐτὸ τάχα εἶναι σοβαρώτερο Ὑπουργεῖο, ἀποκρίθηκε :

—Τὸ σοβαρώτερο Ὑπουργεῖο σήμερα εἶναι τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας καὶ τὸ παίρνω.

Περσότερα λόγια δὲ χρειάζουνται.

*

ΟΣΟ γιὰ τὸν κ. Σκουλούδη καὶ γιὰ τὸν κ. Βαλαωρίτη, ποὺ δὲ δεχτήκανε, καὶ μ' ὅλα τὰ παρακάλια, νὰ γίνουν Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἂς τοὺς κρίνει αὔριο ἡ ἱστορία. Ὅταν κανεὶς ἀποχτήσει περισσοὺς παράδες, μπορεῖ νἄχει καὶ κάπιο εὐγενικὸ ὄνειρο, νὰ ὠφελήσει ὁπωσδήποτε τὸν τόπο του. Τέτιον πόθο, φαίνεται, ρυλαχτήκανε νὰ μὴν τονὲ νιώσουν ποτὲ οἱ ἀξιότιμοι αὐτοὶ κύριοι. Καλὴ χαλάλι τους.

Δὲ θὰ δεχόταν κι ὁ κ. Ρέπουλης νὰ γίνει Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν—μὰ πόσο διαφορετικιὰ σημασία ἔχει ἡ ἄρνησή του ! Σ' ἕνα ἰντερβιοῦ του ποὺ δημοσιεύτηκε στὴν «Ἀκρόπολη» τῆς Τετράδης, μᾶς εἶπε τὰ λόγια τῆς ἄρνησής του καὶ μᾶς ἔκαμε νὰ θαμάσουμε τὸν ἀληθινό του πατριωτισμό.

Ἡ ἄρνηση στὸν κ. Ρέπουλη εἶταν αὐτοθυσία κι ὄχι ἐγωϊσμὸς καὶ παραδολατρεία, ὅπως στοὺς ἄλλους δυό.

*

ΔΕΝ μπορεῖ κανείς, ξεχωριστὰ σ' αὐτήνε τὴν περίσταση, νἀρνηθεῖ τὸν ἀληθινὸ πατριωτισμὸ καὶ στοὺς ἄλλους δυὸ πολιτικοὺς ἀρχηγούς, στὸν κ. Θεοτόκη καὶ στὸν κ. Ράλλη.

Ἀφίσανε κάθε προσωπική τους γνώμη καταμέρος, πνίξανε κάθε φιλοδοξία τους καὶ δώσανε τὰ χέρια γιὰ νὰ βοηθήσουνε σὲ κεῖνο ποὺ νομίζεται γιὰ γενικὸ καλό.

Κι ὅτα συλλογιστεῖ κανεὶς τὴν παράλογη ἐπιμονὴ τοῦ κ. Μαυρομιχάλη καὶ τὴν παιδιάτικη λαχτάρα του γιὰ τὸ Ὑπουργιλίκι, τοὺς θαμάζει ἀκόμα περσότερο.

Στὸ σημεῖο ποὺ εἶχανε φτάσει τὴν περασμένη βδομάδα τὰ πράματα, ἃ δείχνανε καὶ τὴ μισὴ ἐπιμονή του οἱ κ. κ. Θεοτόκης καὶ Ράλλης, δὲν τὸ γλυτώνα με σίγουρα τὸ αἱματοκύλισμα.

*

Καὶ τώρα, ποῦ θὰ μᾶς φέρει ἡ Ἐθνοσυνέλευση ; Κάθε

τῶν ἀνθρώπων ἀποκάτω, μὲ τ' ἄστρα τὰ βουβά, τ' ἀγνὰ ἀποπάνω. Νὰ ζήσει ! Νὰ ζήσει ! Ὤ ! πόσο θἄθελε νὰ μποροῦσε νὰ ρηχτεῖ στὸ παράθυρο, ν' ἀποκρεμαστεῖ, ν' ἀνοίξει τὰ μάτια, τὸ στόμα, τὰ χέρια, ὅλο της τὸ εἶναι καὶ νὰ ρουφήξει λαίμαργα ζωὴ κι ἄστρα καὶ φωνὲς ἀκάθαρτες καὶ νὰ δεῖ (ὦ ! μὲ ποιὰ λαχτάρα καὶ μὲ πόσο καρδοχτυπητό !) τὸ ἄσκημο κουλοχέρικο δέντρο ἀπέναντι στὴν αὐλὴ καὶ τὶς μαυρισμένες στέγες τῶν σπιτιῶν καὶ τὰ τζάμια τὰ φωτισμένα ποὺ ἀπομέσα τους κάθουνται ἄνθρωποι ζωντανοὶ καὶ γελοῦνε καὶ κλαίνε.

Ὅλα ! ὅλα ! Ὅ,τι μπορεῖ, ὅ,τι προφτάσει ! Τὸ φυλλαράκι ἐκεῖνο ποὺ τρέμει στὶς ἄκρες τῶν κλαδιῶν, τὸ σπασμένο παραθυρόφυλλο στὸ ἀπέναντι σπίτι καὶ τὶς ταντελένιες κουρτίνες ποὺ φουσκώνουνε στὸ καλοκαιρινὸ ἀπόνυχτο ἀεράκι.

Ὅλα ! ὅλα ! νά, ἕνα παιδάκι ποὺ περνᾶ, ἕνας μανάβης ποὺ φωνάζει, ἕνα σκυλὶ ποὺ ἀλυχτᾶ, νά, ἕνα ἀμάξι μὲ μιὰ γυναίκα κ' ἕναν ἄντρα ποὺ εἶναι ἀγκαλιασμένοι καὶ χλωμοὶ καὶ φιλιοῦνται—εὐλογημένοι, εὐλογημένοι νὰ εἶστε ἀ!πὸ τὰ σπλάχνα μου ποὺ σκίζουνται καὶ πεθαίνουν

Τὰ χέρια της ὑψωθήκανε σὰ νὰ εὐλογούσαν κι ὁ Ὀρέστης τὴν κύταζε τρομαγμένος καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὴ βάλει νὰ πέσει νὰ ξαπλωθεῖ στὸ κρεβάτι κι αὐτὴ δὲν ἤθελε. Κάπου εἶχε τὸ νοῦ της καὶ τὰ χείλια της χαμογελοῦσανε, σχεδὸν εὐτυχισμένα.

(—Ὦ ! νὰ ζήσω ! νὰ ζήσω ! νὰ νοιώσω πάλι τὰ δάκριαν νὰ τρέχουνε ζεστὰ στὰ μάγουλά μου καὶ τὴν ἁρμύρα τους νὰ νοιώσω ἀπάνω στὰ χείλια καὶ νὰ βάζω πάλι στὰ γόνατά μου μέσα τὸ κεφάλι καὶ νὰ θρηνῶ μὲ μάνας μυρολόϊ τὴν πεθαμένη μου χαρά. Θέ μου ! πόσο γλυκειὰ 'ναι ἡ πίκρα, φτάνει νὰ ζεῖ κανείς !..

Κι αὔριο, αὔριο πωὶ πρωὶ—ὦ ! νὰ μποροῦσα νὰ ζήσω ἴσαμε αὔριο τὸ πρωί !—θὰ ξημερωνόμουνα ἀπάνω στὸ μπαλκόνι—μιὰ βρχδειὰ μοῦ μένει ἀκόμα, Ὀρέστη, ἄφηνέ με νὰ τὴν περάσω ἀπάνω στὸ μπαλκόνι, ἄφηνέ με !—θέλω νὰ δῶ τὰ ὅσα γίνουνται ἐκειπέρα στὴν ἀνατολή, κάθε πρωί ! Πῶς τρέμει τὸ ἄστρο τὸ πρωινὸ καὶ πῶς λαμποκοπᾶ σὰν ἀρραβώνας διαμαντένιος ἀπάνω στ' ἀλαφροροδισμένα δάχτυλα τῆς αὐγῆς ! Κ' ἡ Αὐγὴ πόσο σεμνὴ καὶ ντροπαλὴ 'ναι καὶ πόσο γλυκοαίματη σὰν Ἀρραβωνιαστικιά ! Κ' ἔπειτα...ἔπειτα, ὦ ! πῶς χυμᾶ καβάλα ὁ Πανέμνοστος Γαμπρός ! Τὰ δέντρα τ' ἀψηλὰ κουνοῦνε τὶς κορφές τους καὶ διαλαλοῦνε στὰ χαμηλὰ κλαδιὰ καὶ στὰ βοτάνια τῆς γῆς καὶ στὰ λουλούδια ποὺ κλαίνε καὶ στὰ σκουλήκια καὶ στὸ χῶμα : Ἔρχεται ! ἔρχεται ! ἔρχεται !

Ὦ ! νὰ ζήσω ! νὰ ζήσω ! Ὡσὰν Ἀντιγόνη ὑψώνεται, τεντώνεται ἡ ψυχή μου σὲ Σένα, ὦ Ἥλιε !)

— Χρυσούλα ! πῶς κάνεις ἔτσι ; Τί βλέπεις ; Φοβοῦμαι ! Γιατί δὲ μιλεῖς ; Μίλιε ! τί θές ; ποῦ θὲς νὰ πάς ; Μὴ φεύγεις !

Κι αὐτὴ πετάχτηκε ἀπάνω, ἔρηξε κάτω τὰ σεντόνια καὶ τὸ κορμάκι της ἔτρεμε σὰν τὸ χλωρὸ καλάμι στὴν ἀκροποταμιά.

Ἕνας βήχας ἔσφιγγε τὰ στήθια της. Τὰ δάχτυλά της παγωμένα κρατοῦσανε, σὰ νὰ θέλανε νὰ μπηχτοῦνε μέσα του, τὸ σιδερένιο στύλο τοῦ κρεβατιοῦ.

— Παναγία μου !

φώναξε, καὶ τὰ μάτια της ὁλανοιγμένα κυτάζανε πέρα στὸ παράθυρο καὶ τὰ μαλλιά της κολλούσανε ἀπάνω ὁλόγυρα.

(—Ναί, ναί... εἶναι ὁ Χάρος καὶ θὰ μὲ προφτάσει ἀπάνω στὸ κρεβάτι !)

— Χρυσούλα, τί ἔχεις ; Ἀγάπη μου !

Στράφηκε καὶ τὸν κύταξε καὶ τὰ μάτια της εἴσανε γεμάτα ἀγανάχτηση καὶ τρόμο καὶ τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὸν ἔσφιξε καὶ τὰ νύχια